

Հաստատված է
ՀՀ բնապահպանության և ընդերքի
տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի
2024 թվականի հունվարի 25-ի № 02-Լ որոշմամբ

ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԻ ԳՆԱՅԱՏՈՒՄ

ԲՆԱՊԱՀԱՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԸՆԴԵՐՔԻ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ
2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

ՀՀ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի (այսուհետ՝ Տեսչական մարմին) կատարողականի գնահատումը կատարվել է հիմք ընդունելով 2014 թվականի դեկտեմբերի 17-ի «Տեսչական մարմինների մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի պահանջները և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի հունիսի 25-ի «Տեսչական մարմինների գործունեության կատարողականի գնահատման սկզբունքները, չափորոշիչները և կարգը հաստատելու մասին» N 693-Ն որոշման հիման վրա: Կատարողականի գնահատման մեթոդոլոգիան հաստատվել է ՀՀ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի 2021 թվականի ապրիլի 21-ի N12-L որոշմամբ:

Տեսչական մարմնի կատարողականի գնահատման չափորոշիչներն են՝

1. Նպատակի չափորոշիչներ.
2. գործընթացի չափորոշիչներ.
3. արդյունքի չափորոշիչներ:

1. ՆՊԱՏԱԿԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

1. Կատարողականի գնահատման նպատակի չափորոշիչները վերաբերում են բնապահպանության և ընդերքի ոլորտներում անվտանգության և օրենսդրության պահանջների պահպանման ապահովման վերլուծությանը:

1.1) Տեսչական մարմնի գործունեության հիմնական նպատակին հասնելու մակարդակը գնահատելու համար անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր ոլորտի համար վերլուծել հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշռի միջին ցուցանիշը:

Այն արտահայտվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$L = S_1/S$$

Որտեղ՝

L-ը հաշվարկվող ցուցանիշն է.

S_1 -ը հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների կշիռների հանրագումարն է.

S-ը հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների քանակն է:

Ըստ Տեսչական մարմնի վերահսկողական ոլորտների՝ L ցուցանիշի և ստուգումների քանակի համեմատականը ներկայացված Է Աղյուսակ 1-ում.

Աղյուսակ 1

Ցուցանիշներ	Վերահսկողական ոլորտ		Համեմատ	Վերահսկողական ոլորտ		Համեմատ
	բնապահպա ն. 2023թ. 2-րդ եռամսյակ	բնապահպա ն. 2022թ. 2-րդ եռամսյակ		ընդերք 2023թ. 2-րդ եռամսյակ	ընդերք 2022թ. 2-րդ եռամսյակ	
Իրականացված ստուգումների քանակ՝ S	49	54	-5	19	16	3
Իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների կշիռների հանրագումար՝ S ₁	480.41	553.20	-72.79	248.54	238.86	9.68
Ցուցանիշը՝ L	9.80	10.24	-0.44	13.08	14.93	-1.85

Ըստ ստուգվող սուբյեկտների գործունեության ոլորտի՝ L ցուցանիշի և ստուգումների քանակի համեմատականը ներկայացված է Աղյուսակ 2-ում.

Աղյուսակ 2

Գործունեության ոլորտ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2023թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S1	2023թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2022թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S1	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2023թ. և 2022թ. 2-րդ եռամսյակների L ցուցանիշի համեմատություն	2023թ. և 2022թ. 2-րդ եռամսյակների ստուգումների քանակի համեմատություն
01 Բուսաբուծություն ու անասնաբուծություն, որսորդություն և հարակից ծառայություններ	2	29,94	14,97	5	79,30	15,86	-0,89	-3
02 Անտառային տնտեսություն և փայտամթերումներ 84	3	49,65	16,55	1	13,24	13,24	3,31	2
03 Ձկնորսություն և ձկնաբուծություն	3	8,80	2,93	1	7,50	7,50	-4,57	2
07,2 Գունավոր մետաղների հանքաքարերի արդյունահանում 97				2	48,61	24,31	-24,31	-2
08 Հանքագործական արդյունաբերության և բացահանքերի շահագործման այլ ճյուղեր	17	226,54	13,33	11	159,25	14,48	-1,15	6
09 Հանքագործական արդյունաբերության հարակից գործունեություն	2	22,00	11,00	3	31,00	10,33	0,67	-1
10 Սննդամթերքի արտադրություն	3	33,60	11,20	1	10,00	10,00	1,20	2
11 Խմիչքների արտադրություն	2	21,40	10,70	2	30,00	15,00	-4,30	0
12 Ծխախոտային արտադրատեսակների արտադրություն	1	8,00	8,00				8,00	1
14 Հագուստի արտադրություն	1	12,00	12,00				12,00	1
16 Փայտանյութի մշակում, փայտից, խցանակեղևից, ծղոտից և հյուսկեն նյութերից արտադրատեսակների	1	9,50	9,5				9,50	1

Գործունեության ոլորտ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2023թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S1	2023թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2022թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S1	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2023թ. և 2022թ. 2-րդ եռամսյակների L ցուցանիշի համեմատություն	2023թ. և 2022թ. 2-րդ եռամսյակների ստուգումների քանակի համեմատություն
արտադրություն, բացի կահույքից								
18 Պոլիգրաֆիական գործունեություն, գրառված կրիչների բազմացում	1	3,50	3,50				3,50	1
20 Քիմիական նյութերի և քիմիական արտադրատեսակների արտադրություն	2	12,00	6,00	1	8,00	8,00	-2,00	1
21 Դեղագործական արտադրանքի արտադրություն	1	3,00	3,00				3,00	1
22 Ռետինե և պլաստմասսայե արտադրատեսակների արտադրություն	1	2,00	2,00	1	9,50	9,50	-7,50	0
23 Այլ ոչ մետաղական հանքային արտադրատեսակների արտադրություն	6	59,42	9,90	6	73,00	12,17	-2,26	0
24 Հիմնային մետաղների արտադրություն	1	5,00	5,00	1	0,00	0,00	5,00	0
25 Պատրաստի մետաղե արտադրատեսակների արտադրություն, բացի մեքենաներից և սարքավորանքից	1	8,00	8,00				8,00	1
32 Արտադրատեսակների արտադրություն՝ չներառված ուրիշ խմբավորումներում				1	3,00	3,00	-3,00	-1
35,11 Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն				1	0,00	0,00	0,00	-1
35,11,2 Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն հիդրոէլեկտրակայաններում 85	1	2,80	2,80	17	96,81	5,69	-2,89	-16
38 Թափոնների հավաքում, մշակում և ոչնչացում, նյութերի վերականգնում	4	51,60	12,90	3	41,20	13,73	-0,83	1

Գործունեության ոլորտ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2023թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S1	2023թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2022թ. 2-րդ եռամսյակ ստուգումների քանակ՝ S	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ ցուցանիշ S1	2022թ. 2-րդ եռամսյակ՝ հաշվարկվող ցուցանիշ L	2023թ. և 2022թ. 2-րդ եռամսյակների L ցուցանիշի համեմատություն	2023թ. և 2022թ. 2-րդ եռամսյակների ստուգումների քանակի համեմատություն
39 Թափոնների վնասագերծում և այլ մշակում	1	13,90	13,90	2	16,20	8,10	5,80	-1
41 Շենքերի շինարարություն	2	5,00	2,50	1	25,00	25,00	-22,50	1
42 Քաղաքացիական շինարարություն	2	34,00	17,00	3	61,57	20,52	-3,52	-1
55 Կացության կազմակերպում	1	2,30	2,30	2	16,48	8,24	-5,94	-1
56 Հանրային սննդի կազմակերպում	4	71,80	17,95	1	2,30	2,30	15,65	3
84 Պետության կառավարում և պաշտպանություն. պարտադիր սոցիալական ապահովագրություն	4	20,30	5,08				5,08	4
86 Առողջապահություն				1	19,40	19,40	-19,40	-1
91 Գրադարանների, արխիվների, թանգարանների և այլ մշակութային կազմակերպությունների գործունեություն 84				1	15,70	15,70	-15,70	-1
96 Այլ անհատական ծառայությունների մատուցում	1	12,90	12,90	2	25,00	12,50	0,40	-1
Ընդամենը	68			70				-2

Այն դեպքում, երբ ստուգումն իրականացվել է ստուգաթերթի ոչ ամբողջական հարցերի շրջանակներում՝ ապա կշիռը հաշվարկվել է ստուգման ընթացքում խախտումներ արձանագրելու համար հիմք հանդիսացած հարցերի պատասխաններից ստացված կշիռների գումարի արժեքը բաժանելով ստուգման հարցերի շրջանակում այդ հարցերի պատասխանների կշիռների գումարի առավելագույն հնարավոր արժեքին և բազմապատկած ստուգաթերթերի առավելագույն կշռի միավորով՝ 50:

1.2) Ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունը գնահատելու համար անհրաժեշտ է վերլուծել հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշիռների միջին ցուցանիշը:

Այն արտահայտվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$C = S_R / S$$

Որտեղ՝

C-ն ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունն է.

S_R -ը հաշվետու ժամանակահատվածում ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների կշիռների հանրագումարն է.

S-ը հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի կողմից ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում իրականացված ստուգումների քանակն է:

Առավել ռիսկային բնագավառներ են համարվում «Հայաստանի Հանրապետության բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող՝ ռիսկի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը հաստատելու» և «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի նոյեմբերի 8-ի N1511-Ն և 2012 թվականի նոյեմբերի 22-ի N1562-Ն որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության 2019 թվականի օգոստոսի 22-ի N1125-Ն որոշման 16-րդ կետի 3-րդ աղյուսակում ընդգրկված 84 և ավելի միավոր ունեցող գործունեության տեսակները:

Տեսչական մարմնի կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքում հայտնաբերված խախտումների ընդհանուր կշիռների միջին ցուցանիշի հիման վրա ոլորտի առավել ռիսկային բնագավառներում փոփոխությունների առկայությունը ներկայացված է աղյուսակում 3-ում:

Աղյուսակ 3

Գործունեության ոլորտ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ S_R	2023թ. 2-րդ եռամսյակ S	2023թ. 2-րդ եռամսյակ C	2022թ. 2-րդ եռամսյակ S_R	2022թ. 2-րդ եռամսյակ S	2022թ. 2-րդ եռամսյակ C	Համեմատություն 2023թ. և 2022թ. 2-րդ եռամսյակների
02 Անտառային տնտեսություն և փայտամթերումներ 84	49,67	3	16,55	13,24	1	13,24	3,31
07,2 Գունավոր մետաղների հանքաքարերի արդյունահանում 97				48,61	2	24,31	-24,31
35,11,2 Էլեկտրաէներգիայի արտադրություն հիդրոէլեկտրակայաններում 85	2,80	1	2,80	96,81	17	5,69	-2,89
91 Գրադարանների, արխիվների, թանգարանների և այլ մշակութային կազմակերպությունների գործունեություն 84				15,70	1	15,70	-15,70

1.3) Ռիսկերի պլանավորման, վերլուծության և գնահատման համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները

Չափորոշի գնահատումը կատարվում է տարին մեկ անգամ:

1.4) Խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցների համար հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները

Չափորոշիչը գնահատվում է ելնելով խորհրդատվության, մեթոդական աջակցության և կանխարգելման միջոցների համար Տեսչական մարմնի կողմից մարդկային ռեսուրսների ու ֆինանսական միջոցների հատկացումից, ինչպես նաև փաստացի իրականացված խորհրդատվական, մեթոդական աջակցության և իրազեկման միջոցառումների քանակից և դրանցում մասնակիցների ընդգրկվածությունից:

2023 թվականի հաշվետու ժամանակահատվածում տնտեսավարող սուբյեկտների հետ կազմակերպվել է 1 իրազեկման միջոցառում, որոնց շրջանակներում տրվել է խորհրդատվական և մեթոդական աջակցություն: Տեսչական մարմնի կողմից հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 8 հոգի, ֆինանսական միջոցներ չեն հատկացվել:

2022 թվականի հաշվետու ժամանակահատվածում տնտեսավարող սուբյեկտների հետ կազմակերպվել է 2 իրազեկման միջոցառում, որոնց շրջանակներում տրվել է խորհրդատվական և մեթոդական աջակցություն: Տեսչական մարմնի կողմից հատկացված մարդկային ռեսուրսները կազմել են 7 հոգի, ֆինանսական միջոցներ չեն հատկացվել:

1.5) Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականությունն մշակող պետական մարմիններին ներկայացված առաջարկների քանակը:

2023 թվականի 1-ին կիսամյակի ընթացքում վերահսկողական ոլորտի օրենսդրության փոփոխության վերաբերյալ ՀՀ կառավարությանը և/կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականությունն մշակող պետական մարմիններին ներկայացվել է թվով 98 առաջարկություն:

2022 թվականի 1-ին կիսամյակի ընթացքում վերահսկողական ոլորտի օրենսդրության փոփոխության վերաբերյալ ՀՀ կառավարությանը և/կամ համապատասխան ոլորտների քաղաքականությունն մշակող պետական մարմիններին ներկայացվել է թվով 2 առաջարկություն:

2. ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

Գործընթացի չափորոշիչները վերաբերում են Տեսչական մարմնի գործառնությունների իրականացման ընթացքին:

2.1) Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների միջին տևողությունը

Չափորոշիչը գնահատելու համար անհրաժեշտ է հաշվարկել հաշվետու ժամանակահատվածում տարեկան ծրագրով չալանավորված, սակայն ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընթացքում բուն ստուգման գործընթացի միջին տևողությունը:

Հաշվարկը կատարվում է հետևյալ բանաձևով՝

որտեղ՝

Դ –ն ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընթացքում ստուգման գործընթացի ընդհանուր տևողությունն է.

N-ը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակն է:
Արդյունքները ներկայացվում է Աղյուսակ 4-ում:

Ցուցանիշներ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընթացքում ստուգման գործընթացի ընդհանուր տևողություն՝ T (օր)	244	366	-122
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակ՝ N (հատ)	22	34	-12
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընթացքում բուն ստուգման գործընթացի միջին տևողություն՝ R (օր)	11,09	10,76	0.33

Չափորոշչի գնահատման համար անհրաժեշտ է հաշվարկել բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում և ստուգման օբյեկտներում հաշվետու ժամանակահատվածում կատարված ստուգումների քանակի հարաբերությունը Տեսչական մարմնի ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված և նույն ժամանակահատվածում իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակին:

$$R = N_2/N_1$$

որստեղ՝

N₂-ը բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում և ստուգման օբյեկտներում ստուգումների քանակն է.

N₁ –ը ստուգումների տարեկան ծրագրով հաշվետու ժամանակահատվածի համար նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է:

Արդյունքների ներկայացվում է աղյուսակ 5-ում:

Ցուցանիշներ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
-------------	----------------------	----------------------	----------

Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների քանակը՝ N₂	47	45	2
Ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների քանակ՝ N₁	46	36	10
Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների և ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների քանակային հարաբերությունը՝ R	1,02	1,25	0,23

Աղյուսակ 5.1-ում ներկայացնում ենք նաև ստուգումների ընդհանուր քանակի և բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների քանակի տոկոսային հարաբերակցությունը:

Աղյուսակ 5.1

Ցուցանիշներ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	Չամեմատ.
Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների քանակը	47	45	2
Ստուգումների ընդհանուր քանակ	68	70	-2
Բարձր ռիսկային տնտեսավարող սուբյեկտներում իրականացված ստուգումների քանակի և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի տոկոսային հարաբերությունը (%)	69,12	64,29	4,83

2.3) Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունը հաշվարկվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$A = T/N$$

որտեղ՝

A–ն ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողությունն է.

T–ն ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր տևողությունն է.

N–ը ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների քանակն է:

Արդյունքները ներկայացված են Աղյուսակ 6-ում:

Աղյուսակ 6

Ցուցանիշներ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	Չամեմատ.
Ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր տևողություն՝ T (օր)	516	450	66

Ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների քանակ՝ N (հատ)	46	36	10
Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների միջին տևողություն՝ A (օր)	11,22	12,5	-1,28

2.4) Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի (որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ) հարաբերակցությունը[1] ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակին.

Հաշվարկը կատարվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$R = N_2/N_1$$

որտեղ՝

R-ը հաշվարկվող ցուցանիշն է.

N₂-ը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է, (որոնց շնորհիվ կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ).

N₁ -ը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է:

[1]- Էական վնաս են համարվել այն դեպքերը, երբ ստուգման ընթացքում խախտումներ արձանագրելու համար հիմք հանդիսացած հարցերի պատասխաններից ստացված կշիռների գումարի արժեքը կազմել է ստուգման ենթակա հարցերի կշիռների գումարի 70 և ավելի տոկոսը:

Արդյունքները ներկայացվում է Աղյուսակ 7-ում:

Աղյուսակ 7

Ցուցանիշներ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակ (N₁), այդ թվում՝	22	34	-12
- կանխվել է հանրությանը, շրջակա միջավայրին, ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց գույքային շահերին, պետությանը սպառնացող էական վնաս կամ ռիսկ (N ₂)	2	4	-2
R ցուցանիշ	0,09	0,12	-0.03

2.5) Ստուգման ենթարկված օբյեկտների բավարարվածության աստիճանը Տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառությունից, ընթացակարգերի թափանցիկությունից, տեղեկատվության որակից և Տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժությունից.

Չափորոշի գնահատումը կատարվում է ելնելով Տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառության, ընթացակարգերի թափանցիկության, տեղեկատվության որակի և Տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժության վերաբերյալ ստացված դիմում-բողոքների քանակից:

Եթե առկա է բողոք (դատական կամ վարչական), ապա նշանակում է, որ տնտեսավարողը բավարարված չէ Տեսչական մարմնի աշխատանքների անաչառությամբ, և/կամ տեղեկատվության որակից, և/կամ ընթացակարգերի թափանցիկությունից, և/կամ Տեսչական մարմնի ծառայողների արհեստավարժությունից:

2023 թվականի 2-րդ եռամսյակում ստացվել է 15 հատ դիմում-բողոք:

2022 թվականի 2-րդ եռամսյակում ստացվել է 11 հատ դիմում-բողոք:

Բողոքների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է Աղյուսակ 10-ում:

3. ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉՆԵՐ

Արդյունքի չափորոշիչները վերաբերում են Տեսչական մարմնի կոնկրետ լիազորության իրականացման անմիջական արդյունքին.

3.1) Ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված և ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների քանակական հարաբերակցությունը

Գնահատումը կատարվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$R = N_2/N_1$$

որտեղ՝

R-ը հաշվարկվող ցուցանիշն է.

N₂-ը ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է.

N₁-ը ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակն է:

Արդյունքները ներկայացվում է Աղյուսակ 8-ում:

Աղյուսակ 8

Ցուցանիշներ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	Չամեմատ.
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակ՝ N₂	22	34	-12
Ստուգումների տարեկան ծրագրով նախատեսված և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակ՝ N₁	46	36	10
Ըստ անհրաժեշտության իրականացված և ստուգումների տարեկան ծրագրում ընդգրկված ստուգումների քանակական հարաբերակցություն՝ R	0,48	0,94	-0,46

3.2) Տեսչական մարմնի վերահսկման երեքից հինգ բարձր ռիսկային բնագավառներում իրավիճակի փոփոխությունը.

Չափորոշչի գնահատումը կատարվում է տարեկան մեկ անգամ:

3.3) Ըստ առանձին ստուգման հատկացված ֆինանսական միջոցները և մարդկային ռեսուրսները.

Հաշվարկները կատարվել են հասանելի տեղեկատվության հիման վրա: Ֆինանսական միջոցների միջին ցուցանիշը ստանալու համար հիմք է ընդունվել ստուգումների համար հատկացված գործուղման ծախսերի և ստուգումների քանակի քանորոշը:

Արդյունքները ներկայացվում են Աղյուսակ 9-ում:

Աղյուսակ 9

Ցուցանիշներ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ.
Մեկ ստուգման համար ծախսված ֆինանսական միջոցների միջին ցուցանիշ (գործուղումներ)	228 941	118 722	110 219
Մեկ ստուգմանը մասնակցած մարդկային ռեսուրսների միջին ցուցանիշ	2,94	3,07	-0.13
Ստուգումների քանակ	68	70	-2

2023 թվականի 2-րդ եռամսյակում վառելիքի ծախսը կազմել է 19 711 լիտր բենզին, որից գործուղման համար ծախսվել է 7451 լիտր բենզին, դիզելային վառելիք՝ 630 լիտր: Գործուղման համար հատկացված ֆինանսական միջոցները՝ **18 353 200 ՀՀ դրամ** (ըստ ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի ֆինանսական և հաշվապահական հաշվառման վարչության կողմից ստացված տեղեկատվության):

3.4) Տեսչական մարմնի, Տեսչական մարմնի աշխատակիցների դեմ բերված դիմում-բողոքների քանակը և դրանց արդյունքները

Չափորոշիչը գնահատվում է վերլուծելով հաշվետու ժամանակահատվածում Տեսչական մարմնի, նրա աշխատակիցների գործողությունների կամ անգործության կամ նրա կողմից ընդունված վարչական ակտերի դեմ բերված բողոքների քանակը և դրանց վերաբերյալ ընդունված որոշումները:

Չափորոշիչը գնահատվում է ստացված բողոքների քանակի և իրականացված ստուգումների ընդհանուր քանակի համեմատությամբ:

Վերը նշված չափորոշչի գնահատման համար ելակետային տվյալները ներկայացվում է Աղյուսակ 10-ում:

Աղյուսակ 10

N	Ցուցանիշներ	2023թ. 2-րդ եռամսյակ	2022թ. 2-րդ եռամսյակ	Համեմատ .
1	Տեսչական մարմնի դեմ բերված բողոքների քանակ, այդ թվում՝	15	11	4
1.1	- դատական կարգով	12	8	4

1.2	- վերադասության կարգով	3	3	0
2	Դատական կարգով բողոքների արդյունքում ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող որոշումների քանակ, այդ թվում՝	3	5	-2
2.1	- բավարարված (այդ թվում՝ մասնակի)	1	4	-3
2.2	- մերժված	1	-	1
2.3	- այլ (կարճված, հաշտության համաձայնություն և այլն)	1	1	0
3	Դատական կարգով բողոքների արդյունքում ուժի մեջ մտած գործն ըստ էության լուծող բավարարված (այդ թվում՝ մասնակի) որոշումների քանակը, որոնք նախկինում վերադասության կարգով բողոքարկվել և մերժվել են	1	1	0
4	Վերադասության կարգով բողոքների արդյունքում ընդունված որոշումների քանակ, այդ թվում՝	5	3	2
4.1	-բավարարված (այդ թվում՝ մասնակի)	-	1	-1
4.2	- մերժված	3	2	1
4.3	- առանց քննության թողնված	2	-	2
5	Ստուգումների քանակ	<u>68</u>	<u>70</u>	<u>-2</u>

Տեսչական մարմնի կատարողականի գնահատման արդյունքում հայտնաբերված թերությունների վերացման ուղղությամբ Որակի ապահովման ստորաբաժանումը առաջարկությունները ներկայացնում է ՀՀ բնապահպանության և ընդերքի տեսչական մարմնի որակի ապահովման վարչության եռամսյակային հաշվետվություններում: